

**PAŃSTWOWA
KOMISJA WYBORCZA**
ZPOW-703-30/10

**Informacja
o tworzeniu komitetów wyborczych
dla wyborów do organów jednostek samorządu terytorialnego**

Przepisy ustawy z dnia 16 lipca 1998 r. – Ordynacja wyborcza do rad gmin, rad powiatów i sejmików województw (Dz. U. z 2003 r. Nr 159, poz. 1547, z późn. zm.), zwanej dalej „Ordynacją” stanowią, że czynności wyborcze związane w szczególności ze zgłaszaniem kandydatów na radnych oraz prowadzeniem, na zasadzie wyłączności, kampanii wyborczej na ich rzecz, wykonują, w imieniu partii politycznych i koalicji partii politycznych, stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz wyborców, komitety wyborcze utworzone przez te podmioty (art. 64a i art. 64b Ordynacji).

Komitety wyborcze zgłaszają również kandydatów na wójtów, burmistrzów i prezydentów miast (art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 2002 r. o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta – Dz. U. Nr 113, poz. 984, z późn. zm.).

Ujednolicone teksty wyżej wymienionych ustaw i inne akty prawa wyborczego są dostępne na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej – adres www.pkw.gov.pl.

I. Komitety wyborcze partii politycznych.

1. Funkcję komitetu wyborczego partii politycznej pełni organ upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz.

Uwaga!

Partia polityczna może utworzyć tylko jeden komitet wyborczy dla samodzielnego zgłaszania kandydatów na radnych oraz ustanowić tylko jednego pełnomocnika wyborczego i jednego pełnomocnika finansowego. Struktury terenowe partii politycznych nie mogą tworzyć komitetów wyborczych.

2. Organ partii politycznej upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz powołuje:

- 1) pełnomocnika wyborczego,
- 2) pełnomocnika finansowego.

Uwaga!

Zgodnie z art. 82a ust. 2 i 3 Ordynacji pełnomocnik finansowy komitetu wyborczego nie może być pełnomocnikiem wyborczym komitetu wyborczego, pełnomocnikiem finansowym innego komitetu wyborczego oraz funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego. Zgodnie z tym przepisem funkcjonariuszem publicznym jest:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) poseł, senator, radny,
- 3) poseł do Parlamentu Europejskiego,
- 4) sędzia, ławnik, prokurator, funkcjonariusz finansowego organu postępowania przygotowawczego lub organu nadrzędnego nad finansowym organem postępowania przygotowawczego, notariusz, komornik, kurator sądowy, syndyk, nadzorca sądowy i zarządca, osoba orzekająca w organach dyscyplinarnych działających na podstawie ustawy,
- 5) osoba będąca pracownikiem administracji rządowej, innego organu państwowego lub samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe, a także inna osoba w zakresie, w którym uprawniona jest do wydawania decyzji administracyjnych,
- 6) osoba będąca pracownikiem organu kontroli państwowej lub organu kontroli samorządu terytorialnego, chyba że pełni wyłącznie czynności usługowe,
- 7) osoba zajmująca kierownicze stanowisko w innej instytucji państwowej,

8) *funkcjonariusz organu powołanego do ochrony bezpieczeństwa publicznego albo funkcjonariusz Służby Więziennej,*

9) *osoba pełniąca czynną służbę wojskową.*

3. Nazwa komitetu wyborczego partii politycznej musi zawierać wyrazy „komitet wyborczy” oraz nazwę partii politycznej. Nazwa ta może zawierać również skrót nazwy partii (art. 64g ust. 1 Ordynacji).

Uwaga!

Zabronione jest umieszczenie w nazwie komitetu wyborczego nazwy partii politycznej, skrótu nazwy partii politycznej lub części nazwy utożsamianej z daną partią, bez zgody organu statutowego innej partii politycznej, której nazwa albo skrót ma zostać umieszczona w nazwie komitetu wyborczego.

Jeżeli wpis do ewidencji partii politycznych uzyskały dwie lub więcej partii, których nazwy nie odróżniają się wyraźnie od siebie mogąc tym samym wprowadzać wyborcę w błąd, wymóg zgody organu statutowego dotyczy partii politycznej, która pierwsza uzyskała wpis do ewidencji partii politycznych (art. 64g ust. 5).

Skrót nazwy komitetu wyborczego partii politycznej może zawierać wyrazy „komitet wyborczy” albo skrót „KW” i nazwę partii politycznej lub skrót jej nazwy wskazany w ewidencji partii politycznej.

Skrót nazwy komitetu wyborczego może składać się z co najwyżej 40 znaków drukarskich, wliczając spacje (art. 64ga ust. 1 i 5 Ordynacji).

Należy pamiętać, że na urzędowych obwieszczeniach i na karcie do głosowania umieszczony będzie skrót nazwy komitetu wyborczego, a nie nazwa komitetu wyborczego (art. 114 Ordynacji).

Każdy komitet wyborczy musi mieć skrót nazwy. Skrót nazwy komitetu wyborczego może być taki sam jak nazwa tego komitetu pod warunkiem, że nazwa komitetu składa się z nie więcej niż 40 znaków drukarskich, wliczając spacje.

4. O utworzeniu komitetu wyborczego i zamiarze samodzielnego zgłaszania kandydatów na radnych, organ partii politycznej upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz zawiadamia Państwową Komisję Wyborczą.

5. Zawiadomienie to musi być dokonane w terminie do 50. dnia przed dniem wyborów (art. 64c ust. 4 Ordynacji). *Zakładając, że 50. dzień przed dniem wyborów będzie wypadł w sobotę, to zgodnie z art. 205 ust. 2 Ordynacji zawiadomienie musi zostać złożone najpóźniej w 48. dniu przed dniem wyborów w godzinach urzędowania.*

W zawiadomieniu podaje się:

- 1) nazwę komitetu wyborczego i obowiązkowo skrót nazwy komitetu wyborczego,
- 2) adres siedziby komitetu wyborczego,
- 3) numer ewidencyjny, pod którym partia polityczna jest wpisana do ewidencji partii politycznych,
- 4) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego,
- 5) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego.

Pożądane jest podanie danych kontaktowych do komitetu wyborczego i pełnomocników (numerów telefonów, numerów faksów, adresów e-mail).

Zawiadomienie podpisuje osoba lub osoby działające w imieniu organu partii politycznej uprawnionego do jej reprezentowania na zewnątrz (art. 64c ust. 3 Ordynacji).

(Wzór zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego partii politycznej i zamiarze samodzielnego zgłaszania kandydatów na radnych stanowi załącznik nr 1 do niniejszej informacji).

Do zawiadomienia – zgodnie z art. 64c ust. 6 Ordynacji – dołącza się:

- 1) oświadczenie pełnomocnika wyborczego o przyjęciu pełnomocnictwa.

(Wzór oświadczenia pełnomocnika wyborczego o przyjęciu obowiązków stanowi załącznik nr 2 do niniejszej informacji);

2) oświadczenie pełnomocnika finansowego o przyjęciu pełnomocnictwa.

Oświadczenie pełnomocnika finansowego powinno zawierać dodatkowo stwierdzenie, że nie jest on funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego ani pełnomocnikiem wyborczym komitetu wyborczego lub pełnomocnikiem finansowym innego komitetu wyborczego (art. 82a ust. 2 i 3 Ordynacji);

(Wzór oświadczenia pełnomocnika finansowego o przyjęciu obowiązków stanowi załącznik nr 3 do niniejszej informacji);

3) uwierzytelniony odpis z ewidencji partii politycznych (*uwierzytelnienia kserokopii odpisu z ewidencji może dokonać członek organu upoważnionego do reprezentowania partii na zewnątrz lub pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego; odpis musi być aktualny i wydany nie wcześniej niż 1 stycznia 2010 r.*);

4) wyciąg ze statutu partii politycznej wskazujący organ upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz.

6. Zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego i o zamiarze samodzielnego zgłaszania kandydatów na radnych może być dostarczone do Państwowej Komisji Wyborczej przez pełnomocnika wyborczego, upoważnioną osobę lub przez pocztę. **W wypadku wysłania zawiadomienia przesyłką listową o dotrzymaniu terminu decyduje data wpływu zawiadomienia do Państwowej Komisji Wyborczej (art. 205 ust. 1 i 3 Ordynacji).**

7. Jeżeli zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego i o zamiarze samodzielnego zgłaszania kandydatów na radnych spełnia określone w Ordynacji warunki, Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 3 dni od doręczenia zawiadomienia, postanawia o jego przyjęciu; postanowienie to doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 64h ust. 1 Ordynacji).

8. Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 3 dni od jego doręczenia wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 3 dni. Jeśli wady nie zostaną w terminie usunięte Państwowa Komisja Wyborcza odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 64h ust. 2 Ordynacji).

Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na postanowienie o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Skargę wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia (art. 64h ust. 3 Ordynacji).

Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny (art. 64h ust. 4 Ordynacji).

Uwaga!

Zgodnie z art. 205 ust. 1 Ordynacji termin wniesienia skargi lub odwołania do sądu jest dotrzymany, jeżeli skarga zostanie złożona w sądzie z zachowaniem terminu. O zachowaniu terminu w odniesieniu do przesyłki listowej rozstrzyga więc nie data nadania przesyłki, lecz data jej wpływu do sądu.

9. Od dnia wydania postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego i o zamiarze samodzielnego zgłaszania kandydatów na radnych komitet wyborczy może pozyskiwać i wydatkować środki finansowe (art. 83 ust. 2 Ordynacji), co jest dodatkowo uwarunkowane uprzednim otwarciem rachunku bankowego (art. 83d ust. 1 Ordynacji). Pozyskiwanie środków przez komitet wyborczy po dniu wyborów jest zabronione. Środki komitetu wyborczego nie mogą być wydatkowane po dniu złożenia sprawozdania finansowego.

Otrzymanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia otwiera drogę do zgłaszania list kandydatów na radnych (art. 99 ust. 4 Ordynacji) i zgłaszania kandydatów do terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych (art. 19 ust. 2 Ordynacji).

II. Koalicyjne komitety wyborcze.

1. Partie polityczne mogą zawierać między sobą umowy koalicyjne w sprawie utworzenia w województwach, powiatach i gminach koalicji wyborczych w celu wspólnego zgłaszania kandydatów na radnych odpowiednich sejmików województw, rad powiatów i rad gmin.

Uwaga!

Ordynacja dopuszcza uczestniczenie partii w więcej niż jednej koalicji wyborczej. Udział partii w więcej niż jednej koalicji wyborczej wymaga zawiązania każdej z koalicji przez organ statutowy partii uprawniony do jej reprezentowania na zewnątrz. Nie jest dopuszczalne tworzenie koalicji wyborczych przez struktury terenowe partii politycznych.

Partia uczestnicząca w koalicji wyborczej może co prawda również samodzielnie zgłaszać kandydatów na radnych przez utworzony przez siebie komitet wyborczy, jednakże nie może zgłaszać kandydatów do danej rady samodzielnie albo w innej koalicji, jeżeli została zgłoszona wspólna lista kandydatów (art. 95 ust. 3 Ordynacji).

Powyższe uzasadnia, by partie, które zamierzają zgłaszać kandydatów samodzielnie i w ramach koalicji wyborczej lub w ramach kilku koalicji określiły w umowie koalicyjnej zakres działania koalicji wyborczej przez wskazanie, do których rad koalicja wyborcza będzie zgłaszała wspólne listy kandydatów.

Przepisy Ordynacji nie pozwalają na tworzenie koalicji wyborczych z udziałem stowarzyszeń i organizacji społecznych, a także z udziałem wyborców.

2. Umowę o zawiązaniu koalicji zawierają organy partii politycznych upoważnione do ich reprezentowania na zewnątrz.

Uwaga!

Umowa o zawiązaniu koalicji powinna m. in. określać proporcje, w jakich nastąpi zwrot na fundusze wyborcze partii tworzących koalicję, nadwyżki pozyskanych przez koalicyjny komitet wyborczy środków na cele kampanii wyborczej nad poniesionymi wydatkami. Jeśli proporcje takie nie zostaną w umowie koalicyjnej określone, to środki te są przekazywane na rzecz instytucji charytatywnej (art. 83f ust. 2 Ordynacji).

3. Organy partii politycznych upoważnione do ich reprezentowania na zewnątrz tworzą koalicyjny komitet wyborczy.

4. Koalicyjny komitet wyborczy powołuje:

- 1) pełnomocnika wyborczego,
- 2) pełnomocnika finansowego.

Pełnomocnik finansowy musi spełniać wymogi określone w pkt I.2 niniejszej Informacji.

5. Nazwa koalicyjnego komitetu wyborczego zawiera wyrazy „koalicyjny komitet wyborczy” oraz nazwę koalicji wyborczej. Nazwa koalicyjnego komitetu wyborczego może zawierać również skrót nazwy tej koalicji wyborczej (art. 64g ust. 2).

Skrót nazwy koalicyjnego komitetu wyborczego może zawierać wyrazy „koalicyjny komitet wyborczy” albo skrót „KKW” i nazwę koalicji lub skrót jej nazwy. Musi się on różnić dostatecznie od nazw i skrótów nazw innych komitetów wyborczych.

Skrót nazwy koalicyjnego komitetu wyborczego może składać się z co najwyżej 40 znaków drukarskich, wliczając spacje (art. 64ga ust. 2 i 5 Ordynacji).

Należy pamiętać, że na urzędowych obwieszczeniach i na karcie do głosowania umieszczony będzie skrót nazwy koalicyjnego komitetu wyborczego, a nie nazwa koalicyjnego komitetu wyborczego (art. 114 Ordynacji).

Każdy koalicyjny komitet wyborczy musi mieć skrót nazwy. Skrót nazwy może być taki sam jak nazwa tego komitetu pod warunkiem, że nazwa komitetu składa się z nie więcej niż 40 znaków drukarskich, wliczając spacje.

6. O utworzeniu koalicyjnego komitetu wyborczego i zamiarze wspólnego zgłaszania kandydatów na radnych zawiadamia się Państwową Komisję Wyborczą.

7. Zawiadomienie musi być dokonane w terminie do 50. dnia przed dniem wyborów (art. 64d ust. 5 Ordynacji). *Zakładając, że 50. dzień przed dniem wyborów będzie wypadł w sobotę, to zgodnie z art. 205 ust. 2 Ordynacji zawiadomienie musi zostać złożone najpóźniej w 48. dniu przed dniem wyborów w godzinach urzędowania.*

W zawiadomieniu podaje się:

- 1) nazwę koalicyjnego komitetu wyborczego i obowiązkowo skrót nazwy tego komitetu,
- 2) adres siedziby komitetu wyborczego,
- 3) numery ewidencyjne, pod którymi partie polityczne tworzące koalicję są wpisane do ewidencji partii politycznych,
- 4) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego,
- 5) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego.

Pożądane jest podanie danych kontaktowych do komitetu wyborczego i pełnomocników (numerów telefonów, numerów faksów, adresów e-mail).

Zawiadomienie podpisuje pełnomocnik wyborczy koalicyjnego komitetu wyborczego (art. 64d ust. 4 Ordynacji).

(Wzór zawiadomienia o utworzeniu koalicyjnego komitetu wyborczego i o zamiarze wspólnego zgłaszania kandydatów na radnych stanowi załącznik nr 4 do niniejszej informacji).

Do zawiadomienia – zgodnie z art. 64d ust. 7 Ordynacji – dołącza się:

- 1) oświadczenie pełnomocnika wyborczego o przyjęciu pełnomocnictwa.

(Wzór oświadczenia pełnomocnika wyborczego o przyjęciu obowiązków stanowi załącznik nr 2 do niniejszej informacji),

- 2) oświadczenie pełnomocnika finansowego o przyjęciu pełnomocnictwa.

Oświadczenie pełnomocnika finansowego powinno zawierać dodatkowo stwierdzenie, że nie jest on funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego ani pełnomocnikiem wyborczym komitetu wyborczego lub pełnomocnikiem finansowym innego komitetu wyborczego (art. 82a ust. 2 i 3 Ordynacji).

(Wzór oświadczenia pełnomocnika finansowego o przyjęciu obowiązków stanowi załącznik nr 3 do niniejszej informacji).

- 3) uwierzytelnione odpisy z ewidencji partii politycznych *(uwierzytelnienia kserokopii odpisu z ewidencji dotyczącego danej partii może dokonać członek organu upoważnionego do reprezentowania tej partii na zewnątrz lub pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego; odpisy muszą być aktualne i wydane nie wcześniej niż 1 stycznia 2010 r.),*

- 4) wyciągi ze statutów partii politycznych tworzących koalicję wskazujące organ upoważniony do ich reprezentowania na zewnątrz,

- 5) tekst umowy o zawiązaniu koalicji.

8. Zawiadomienie o utworzeniu koalicyjnego komitetu wyborczego i o zamiarze wspólnego zgłaszania kandydatów na radnych może być dostarczone do Państwowej Komisji Wyborczej przez pełnomocnika wyborczego, upoważnioną osobę lub przez pocztę.

W wypadku wysłania zawiadomienia przesyłką listową o dotrzymaniu terminu decyduje data wpływu zawiadomienia do Państwowej Komisji Wyborczej (art. 205 ust. 1 i 3 Ordynacji).

9. Jeżeli zawiadomienie o utworzeniu koalicyjnego komitetu wyborczego i o zamiarze wspólnego zgłaszania kandydatów na radnych spełnia określone w Ordynacji warunki, Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 3 dni od doręczenia zawiadomienia, postanawia o jego przyjęciu; postanowienie to doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 64h ust. 1 Ordynacji).

10. Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, Państwowa Komisja Wyborcza, w terminie 3 dni od jego doręczenia wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 3 dni. Jeśli wady nie zostaną w terminie usunięte Państwowa Komisja Wyborcza odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 64h ust. 2 Ordynacji).

Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na postanowienie o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Skargę wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia (art. 64h ust. 3 Ordynacji).

Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny (art. 64h ust. 4 Ordynacji).

Uwaga!

Zgodnie z art. 205 ust. 1 Ordynacji termin wniesienia skargi lub odwołania do sądu jest dotrzymany, jeżeli skarga zostanie złożona w sądzie z zachowaniem terminu. O zachowaniu terminu w odniesieniu do przesyłki listowej rozstrzyga więc nie data nadania przesyłki, lecz data jej wpływu do sądu.

11. Od dnia wydania postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu koalicyjnego komitetu wyborczego i o zamiarze wspólnego zgłaszania kandydatów na radnych koalicyjny komitet wyborczy może pozyskiwać i wydatkować środki finansowe (art. 83 ust. 2 Ordynacji), co jest dodatkowo uwarunkowane uprzednim otwarciem rachunku bankowego (art. 83d ust. 1 Ordynacji). Pozyskiwanie środków przez komitet wyborczy po dniu wyborów jest zabronione. Środki komitetu wyborczego nie mogą być wydatkowane po dniu złożenia sprawozdania finansowego.

Otrzymanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia otwiera drogę do zgłaszania list kandydatów na radnych (art. 99 ust. 4 Ordynacji) i zgłaszania kandydatów do terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych (art. 19 ust. 2 Ordynacji).

III. Komitety wyborcze stowarzyszeń i organizacji społecznych.

1. Funkcję komitetu wyborczego stowarzyszenia lub organizacji społecznej, zwanego dalej „komitetem wyborczym organizacji”, pełni organ upoważniony do reprezentowania organizacji na zewnątrz.

Uwaga!

Ordynacja nie zawiera definicji organizacji społecznej uprawnionej do utworzenia komitetu wyborczego. Wymóg dołączenia do zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego organizacji uwierzytelnionego odpisu z właściwego rejestru organizacji (art. 64e ust. 7 Ordynacji) uzasadnia stanowisko, że komitety wyborcze mogą tworzyć wszystkie stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do właściwych rejestrów.

W rozumieniu przepisów Ordynacji organizacją społeczną nie są m. in. fundacje, rady osiedlowe, rady sołeckie, spółdzielnie mieszkaniowe. Nie mogą one zatem tworzyć komitetów wyborczych.

Organizacja może utworzyć tylko jeden komitet wyborczy. Struktury terenowe organizacji nie mogą tworzyć komitetów wyborczych. Organizacje nie mogą tworzyć koalicji wyborczych, ani wchodzić w skład koalicji wyborczych partii politycznych.

2. Organ organizacji upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz powołuje:

- 1) pełnomocnika wyborczego,
- 2) pełnomocnika finansowego.

Pełnomocnik finansowy musi spełniać wymogi określone w pkt I.2 niniejszej Informacji.

3. Nazwa komitetu wyborczego organizacji zawiera wyrazy „komitet wyborczy” oraz nazwę organizacji. Nazwa komitetu może zawierać również skrót nazwy tej organizacji (art. 64g ust. 3 Ordynacji).

Skrót nazwy komitetu wyborczego organizacji może zawierać wyrazy „komitet wyborczy” albo skrót „KW” i nazwę organizacji lub skrót jej nazwy. Musi się on różnić dostatecznie od nazw i skrótów nazw innych komitetów wyborczych. Skrót nazwy komitetu wyborczego może składać się z co najwyżej 40 znaków drukarskich, wliczając spacje (art. 64ga ust. 3 i 5 oraz art. 64gb ust. 2 Ordynacji).

Należy pamiętać, że na urzędowych obwieszczeniach i na karcie do głosowania umieszczony będzie skrót nazwy komitetu wyborczego organizacji, a nie nazwa komitetu wyborczego (art. 114 Ordynacji).

Każdy komitet wyborczy musi mieć skrót nazwy. Skrót nazwy komitetu wyborczego może być taki sam jak nazwa tego komitetu pod warunkiem, że nazwa komitetu składa się z nie więcej niż 40 znaków drukarskich, wliczając spacje.

4. O utworzeniu komitetu wyborczego i zamiarze zgłaszania kandydatów na radnych zawiadamia się właściwy organ wyborczy (Państwową Komisję Wyborczą albo komisarza wyborczego).

Państwową Komisję Wyborczą zawiadamia się o utworzeniu komitetu wyborczego organizacji mającego zamiar zgłosić kandydatów na radnych w więcej niż w jednym województwie (art. 64e ust. 4 Ordynacji).

O utworzeniu komitetu wyborczego organizacji mającego zamiar zgłosić kandydatów na radnych na terenie jednego województwa, zawiadamia się właściwego miejscowo komisarza wyborczego.

Właściwym miejscowo jest ten komisarz wyborczy, którego obszar działania określony załącznikiem nr 1 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojevodzkim oraz trybu pracy komisarzy wyborczych (M. P. Nr 13, poz. 225, Nr 37, poz. 589 oraz z 2004 r. Nr 6 poz 114 obejmuje miejscowość, w której znajduje się siedziba organizacji).

Tekst powołanej uchwały zamieszczony jest na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej, pod adresem www.pkw.gov.pl.

5. Zawiadomienie właściwego organu wyborczego o utworzeniu komitetu wyborczego i zamiarze zgłaszania kandydatów na radnych musi być dokonane w terminie do 50. dnia przed dniem wyborów (art. 64e ust. 4 i 5 Ordynacji). *Zakładając, że 50. dzień przed dniem wyborów będzie wypadł w sobotę, to zgodnie z art. 205 ust. 2 Ordynacji zawiadomienie musi zostać złożone najpóźniej w 48. dniu przed dniem wyborów w godzinach urzędowania.*

W zawiadomieniu podaje się:

- 1) nazwę komitetu wyborczego i obowiązkowo skrót nazwy komitetu wyborczego,
- 2) adres siedziby komitetu wyborczego,
- 3) numer ewidencyjny, pod którym organizacja jest wpisana do rejestru organizacji,
- 4) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego,
- 5) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego,
- 6) nazwy województw, w których komitet zamierza zgłosić kandydatów na radnych.

Pożądane jest podanie danych kontaktowych do komitetu wyborczego i pełnomocników (numerów telefonów, numerów faksów, adresów e-mail).

Zawiadomienie podpisuje osoba lub osoby działające w imieniu organu organizacji uprawnionego do jej reprezentowania na zewnątrz (art. 64e ust. 3 Ordynacji).

(Wzór zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego organizacji stanowi załącznik nr 5 do niniejszej informacji).

Do zawiadomienia – zgodnie z art. 64e ust. 7 Ordynacji – dołącza się:

- 1) oświadczenie pełnomocnika wyborczego o przyjęciu pełnomocnictwa.

(Wzór oświadczenia pełnomocnika wyborczego o przyjęciu obowiązków stanowi załącznik nr 2 do niniejszej informacji),

- 2) oświadczenie pełnomocnika finansowego o przyjęciu pełnomocnictwa. Oświadczenie pełnomocnika finansowego powinno zawierać dodatkowo stwierdzenie, że nie jest on funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego ani pełnomocnikiem wyborczym komitetu wyborczego lub pełnomocnikiem finansowym innego komitetu wyborczego (art. 82a ust. 2 i 3 Ordynacji).

(Wzór oświadczenia pełnomocnika finansowego o przyjęciu obowiązków stanowi załącznik nr 3 do niniejszej informacji).

- 3) uwierzytelniony odpis z właściwego rejestru organizacji *(uwierzytelnienia kserokopii odpisu z rejestru może dokonać członek organu upoważnionego do reprezentowania organizacji na zewnątrz lub pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego; odpis musi być aktualny i wydany nie wcześniej niż 1 stycznia 2010 r.),*

4) wyciąg ze statutu organizacji wskazujący organ upoważniony do jej reprezentowania na zewnątrz (w wypadku stowarzyszeń zwykłych — wyciąg z regulaminu).

Uwaga!

Po upływie terminu przyjmowania zawiadomień o utworzeniu komitetów wyborczych, komitety, które zadeklarowały zamiar:

- *zgłaszania kandydatów na radnych w nie więcej niż jednym wymienionym województwie,*
- *zgłaszania kandydatów na radnych w więcej niż jednym województwie nie będą mogły dokonywać zgłoszeń w szerszym terytorialnie zakresie od zadeklarowanego w zawiadomieniu.*

Możliwy jest jedynie węższy zakres zgłaszania kandydatów na radnych od zadeklarowanego.

6. Zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego i o zamiarze zgłaszania kandydatów na radnych może być dostarczone właściwemu organowi wyborczemu przez pełnomocnika wyborczego, upoważnioną osobę lub przez pocztę.

W wypadku wysłania zawiadomienia przesyłką listową o dotrzymaniu terminu decyduje data wpływu zawiadomienia do właściwego organu wyborczego (art. 205 ust. 1 i 3 Ordynacji).

7. Jeżeli zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego i o zamiarze zgłaszania kandydatów na radnych spełnia określone w Ordynacji warunki, odpowiednio Państwowa Komisja Wyborcza lub komisarz wyborczy, w terminie 3 dni od doręczenia zawiadomienia, postanawia o jego przyjęciu; postanowienie to doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 64h ust. 1 i art. 64i ust. 1 Ordynacji).

8. Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, właściwy organ wyborczy, w terminie 3 dni od jego doręczenia wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 3 dni. Jeśli wady nie zostaną w terminie usunięte organ wyborczy odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 64h ust. 2 i art. 64i ust. 2 Ordynacji).

Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi (odwołania) na postanowienie o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Skargę (odwołanie) wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia.

Na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej skargę wnosi się do Sądu Najwyższego, a od postanowienia komisarza wyborczego wnosi się odwołanie do właściwego miejscowo sądu okręgowego (art. 64h ust. 3 i art. 64i ust. 3 Ordynacji).

Od orzeczenia Sądu nie przysługuje środek prawny (art. 64h ust. 4 i art. 64i ust. 4).

Uwaga!

Zgodnie z art. 205 ust. 1 Ordynacji termin wniesienia skargi lub odwołania do sądu jest dotrzymany, jeżeli skarga lub odwołanie zostanie złożoną w sądzie z zachowaniem terminu. O zachowaniu terminu w odniesieniu do przesyłki listowej rozstrzyga więc nie data nadania przesyłki, lecz data jej wpływu do sądu.

9. Od dnia wydania postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego i o zamiarze zgłaszania kandydatów na radnych komitet wyborczy może pozyskiwać i wydatkować środki finansowe (art. 83 ust. 2 Ordynacji), co jest dodatkowo uwarunkowane uprzednim otwarciem rachunku bankowego (art. 83d ust. 1 Ordynacji). Pozyskiwanie środków przez komitet wyborczy po dniu wyborów jest zabronione. Środki komitetu wyborczego nie mogą być wydatkowane po dniu złożenia sprawozdania finansowego.

Otrzymanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia otwiera drogę do zgłaszania list kandydatów na radnych (art. 99 ust. 4 Ordynacji) i zgłaszania kandydatów do terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych (art. 19 ust. 2 Ordynacji).

IV. Komitety wyborcze wyborców.

1. Obywatele, w liczbie co najmniej 5, mający prawo wybierania, mogą utworzyć komitet wyborczy wyborców, składając pisemne oświadczenie o utworzeniu komitetu z podaniem swoich

imion i nazwisk, adresów zamieszkania oraz numerów ewidencyjnych PESEL (art. 64f ust. 1 Ordynacji). Oświadczenie to podpisują osoby wchodzące w skład komitetu wyborczego.

Uwaga!

Z treści art. 64f ust. 1 Ordynacji nie wynika, by obywatele tworzący komitet wyborczy wyborców lub popierający utworzenie takiego komitetu musieli być wyborcami (zamieszkiwać) w gminie, powiecie lub w województwie, w którym komitet zamierza zgłaszać kandydatów na radnych.

(Wzory oświadczeń o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców stanowią załącznik nr 6 i — w wypadku komitetu zamierzającego zgłaszać kandydatów na radnych wyłącznie w jednej gminie liczącej do 20 tys. mieszkańców — nr 7 do niniejszej informacji).

2. Komitet wyborczy wyborców powołuje ze swego grona:

- 1) pełnomocnika wyborczego,
- 2) pełnomocnika finansowego.

Pełnomocnik finansowy musi spełniać wymogi określone w pkt I.2 niniejszej Informacji.

3. Pełnomocnik wyborczy i pełnomocnik finansowy muszą wchodzić w skład komitetu wyborczego.

4. Komitet wyborczy wyborców, który zamierza zgłosić kandydatów na radnych do rad na terenie jednego województwa musi zebrać co najmniej 20 podpisów obywateli mających prawo wybierania, popierających utworzenie komitetu (art. 64f ust. 4 Ordynacji).

Komitet wyborczy wyborców, który zamierza zgłaszać kandydatów w więcej niż w jednym województwie, musi zebrać co najmniej 1 000 podpisów obywateli mających prawo wybierania popierających utworzenie komitetu (art. 64f ust. 5 Ordynacji).

Wykaz obywateli popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców musi zawierać ich imiona, nazwiska, adresy zamieszkania i numery ewidencyjne PESEL oraz własnoręcznie złożone podpisy (art. 64f ust. 7 pkt 3 Ordynacji).

(Wzór wykazu podpisów wyborców popierających utworzenie komitetu wyborczego wyborców stanowi załącznik nr 8 do niniejszej informacji).

Uwaga!

Utworzenie komitetu wyborczego wyborców nawet przez więcej niż 5 obywateli mających prawo wybierania nie zwalnia danego komitetu wyborczego od obowiązku zebrania co najmniej 20 podpisów innych obywateli popierających utworzenie komitetu, a w wypadku zamiaru zgłaszania kandydatów w więcej niż jednym województwie — co najmniej 1 000 podpisów.

5. Komitet wyborczy wyborców, który zamierza zgłaszać kandydatów na radnych tylko w jednej gminie liczącej do 20 tys. mieszkańców jest zwolniony z obowiązku:

- 1) zbierania podpisów osób popierających utworzenie komitetu,
- 2) powołania pełnomocnika finansowego.

Pełnomocnik wyborczy w takim komitecie jest jednocześnie pełnomocnikiem finansowym komitetu (art. 64f ust. 8 i 10 Ordynacji). **Musi on zatem również spełniać wymogi określone w pkt I.2 niniejszej Informacji.**

6. Nazwa komitetu wyborczego wyborców oprócz wyrazów „komitet wyborczy wyborców” powinna zawierać określenie odróżniające od innych komitetów (art. 64g ust. 4 Ordynacji).

Skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców może zawierać wyrazy „komitet wyborczy wyborców” albo skrót „KWW” i określenie zawarte w nazwie komitetu wyborczego lub jego skrót, odróżniające od nazw i skrótów nazw innych komitetów.

Skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców powinien różnić się dostatecznie od nazw i skrótów nazw innych komitetów. Skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców musi być różny od nazwy lub skrótu nazwy partii politycznej lub organizacji, wpisanych odpowiednio do ewidencji lub rejestru prowadzonych przez właściwy sąd. Zgoda partii lub organizacji na użycie przez komitet wyborczy wyborców ich nazwy nie uchyła omówionego wyżej ograniczenia (art. 64gb ust. 2 Ordynacji).

Skrót nazwy komitetu wyborczego może składać się z co najwyżej 40 znaków drukarskich, wliczając spacje (art. 64ga ust. 4 i 5 Ordynacji).

Należy pamiętać, że na urzędowych obwieszczeniach i na karcie do głosowania umieszczony będzie skrót nazwy komitetu wyborczego wyborców, a nie nazwa komitetu wyborczego (art. 114 Ordynacji).

Każdy komitet wyborczy musi mieć skrót nazwy. Skrót nazwy komitetu wyborczego może być taki sam jak nazwa tego komitetu pod warunkiem, że nazwa komitetu składa się z nie więcej niż 40 znaków drukarskich, wliczając spacje.

7. O utworzeniu komitetu wyborczego wyborców zawiadamia się właściwy organ wyborczy (Państwową Komisję Wyborczą albo komisarza wyborczego).

Państwową Komisję Wyborczą zawiadamia się o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców mającego zamiar zgłosić kandydatów na radnych w więcej niż w jednym województwie (art. 64f ust. 4 Ordynacji).

O utworzeniu pozostałych komitetów wyborczych wyborców, **w tym również komitetów wyborczych wyborców utworzonych jedynie w celu zgłoszenia kandydatów na radnych w gminach liczących do 20 tys. mieszkańców**, zawiadamia się właściwego miejscowo komisarza wyborczego.

Właściwym miejscowo jest ten komisarz wyborczy, którego obszar działania określony załącznikiem nr 1 do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie określenia właściwości terytorialnej komisarzy wyborczych, właściwości rzeczowej w zakresie wykonywania czynności o charakterze ogólnowojevodzkim oraz trybu pracy komisarzy wyborczych (M. P. Nr 13, poz. 225, Nr 37, poz. 589 i z 2004 r. Nr 6, poz. 114) obejmuje miejscowość, w której znajduje się siedziba komitetu wyborczego wyborców.

Tekst powołanej uchwały zamieszczony jest na stronie internetowej Państwowej Komisji Wyborczej, pod adresem www.pkw.gov.pl.

8. Zawiadomienie właściwego organu wyborczego o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców musi być dokonane w terminie do 50. dnia przed dniem wyborów (art. 64f ust. 4 i 5 Ordynacji). *Zakładając, że 50. dzień przed dniem wyborów będzie wypadł w sobotę, to zgodnie z art. 205 ust. 2 Ordynacji zawiadomienie musi zostać złożone najpóźniej w 48. dniu przed dniem wyborów w godzinach urzędowania.*

W zawiadomieniu podaje się:

- 1) nazwę komitetu wyborczego i obowiązkowo skrót nazwy komitetu wyborczego,
- 2) adres siedziby komitetu wyborczego,
- 3) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika wyborczego,
- 4) imię (imiona), nazwisko, adres zamieszkania i numer ewidencyjny PESEL pełnomocnika finansowego (nie dotyczy komitetu, o którym mowa w pkt IV.5),
- 5) nazwy województw, w których komitet zamierza zgłosić kandydatów na radnych.

Pożądane jest podanie danych kontaktowych do komitetu wyborczego i pełnomocników (numerów telefonów, numerów faksów, adresów e-mail).

Zawiadomienie podpisuje pełnomocnik wyborczy komitetu wyborczego wyborców (art. 64f ust. 3 Ordynacji).

(Wzór zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców stanowi załącznik nr 9 do niniejszej informacji).

Do zawiadomienia – zgodnie z art. 64f ust. 7 Ordynacji – dołącza się:

- 1) oświadczenie o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców, o którym mowa w pkt IV.1,
- 2) oświadczenie osób wchodzących w skład komitetu wyborczego wyborców o zapoznaniu się z treścią art. 64k Ordynacji,

(Wzór oświadczenia osoby wchodzącej w skład Komitetu Wyborczego Wyborców stanowi załącznik nr 10 do niniejszej informacji)

3) oświadczenie pełnomocnika wyborczego o przyjęciu pełnomocnictwa.

(Wzór oświadczenia pełnomocnika wyborczego o przyjęciu obowiązków stanowi załącznik nr 2 do niniejszej informacji, a w wypadku komitetu wyborczego utworzonego jedynie w celu zgłaszania kandydatów na radnych w gminie liczącej do 20 tys. mieszkańców — załącznik nr 11 do niniejszej informacji).

4) oświadczenie pełnomocnika finansowego o przyjęciu pełnomocnictwa (nie dotyczy komitetu, o którym mowa w pkt IV.5).

Oświadczenie pełnomocnika finansowego powinno zawierać dodatkowo stwierdzenie, że nie jest on funkcjonariuszem publicznym w rozumieniu art. 115 § 13 Kodeksu karnego ani pełnomocnikiem wyborczym komitetu wyborczego lub pełnomocnikiem finansowym innego komitetu wyborczego (art. 82a ust. 2 i 3 Ordynacji).

(Wzór oświadczenia pełnomocnika finansowego o przyjęciu obowiązków stanowi załącznik nr 3 do niniejszej informacji).

5) wykaz obywateli popierających utworzenie komitetu (nie dotyczy komitetu, o którym mowa w pkt IV.5).

Uwaga!

Po upływie terminu przyjmowania zawiadomień o utworzeniu komitetów wyborczych, komitety, które zadeklarowały zamiar:

- *zgłaszania kandydatów na radnych w jednej gminie liczącej do 20 tys. mieszkańców,*
- *zgłaszania kandydatów na radnych w nie więcej niż jednym wymienionym województwie,*
- *zgłaszania kandydatów na radnych w więcej niż jednym województwie,*

nie będą mogły dokonywać zgłoszeń w szerszym terytorialnie zakresie od zadeklarowanego w zawiadomieniu.

Możliwy jest jedynie węższy zakres zgłaszania kandydatów na radnych od zadeklarowanego.

9. Zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego i o zamiarze zgłaszania kandydatów na radnych może być dostarczone właściwemu organowi wyborczemu przez pełnomocnika wyborczego, upoważnioną osobę lub przez pocztę.

W wypadku wysłania zawiadomienia przesyłką listową o dotrzymaniu terminu decyduje data wpływu zawiadomienia do właściwego organu wyborczego (art. 205 ust. 1 i 3 Ordynacji).

10. Jeżeli zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego wyborców spełnia określone w Ordynacji warunki, odpowiednio Państwowa Komisja Wyborcza lub komisarz wyborczy, w terminie 3 dni od doręczenia zawiadomienia, postanawia o jego przyjęciu; postanowienie to doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 64h ust. 1 i art. 64i ust. 1 Ordynacji).

11. Jeżeli zawiadomienie wykazuje wady, właściwy organ wyborczy, w terminie 3 dni od jego doręczenia wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 3 dni. Jeśli wady nie zostaną w terminie usunięte organ wyborczy odmawia przyjęcia zawiadomienia. Postanowienie w tej sprawie, wraz z uzasadnieniem, doręcza się niezwłocznie pełnomocnikowi wyborczemu (art. 64h ust. 2 i art. 64i ust. 2 Ordynacji).

Pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi (odwołania) na postanowienie o odmowie przyjęcia zawiadomienia. Skargę (odwołanie) wnosi się w terminie 3 dni od dnia doręczenia pełnomocnikowi wyborczemu postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia.

Na postanowienie Państwowej Komisji Wyborczej skargę wnosi się do Sądu Najwyższego, a od postanowienia komisarza wyborczego wnosi się odwołanie do właściwego miejscowo sądu okręgowego (art. 64h ust. 3 i art. 64i ust. 3 Ordynacji).

Od orzeczenia Sądu nie przysługuje środek prawny (art. 64h ust. 4 i art. 64i ust. 4).

Uwaga!

Zgodnie z art. 205 ust. 1 Ordynacji termin wniesienia skargi lub odwołania do sądu jest dotrzymany, jeżeli skarga lub odwołanie zostanie złożoną w sądzie z zachowaniem terminu. O zachowaniu terminu w odniesieniu do przesyłki listowej rozstrzyga więc nie data nadania przesyłki, lecz data jej wpływu do sądu.

12. Od dnia wydania postanowienia o przyjęciu zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego komitet wyborczy wyborców może pozyskiwać i wydatkować środki finansowe (art. 83 ust. 2 Ordynacji), co jest dodatkowo uwarunkowane uprzednim otwarciem rachunku bankowego (art. 83d ust. 1 Ordynacji). Pozyskiwanie środków przez komitet wyborczy po dniu wyborów jest zabronione. Środki komitetu wyborczego nie mogą być wydatkowane po dniu złożenia sprawozdania finansowego. Otrzymanie postanowienia o przyjęciu zawiadomienia otwiera drogę do zgłaszania list kandydatów na radnych (art. 99 ust. 4 Ordynacji) i zgłaszania kandydatów do terytorialnych i obwodowych komisji wyborczych (art. 19 ust. 2 Ordynacji).

13. Jeżeli liczba osób wchodzących w skład komitetu wyborczego wyborców spadnie poniżej 5, wówczas komitet podejmuje decyzję o rozwiązaniu. O rozwiązaniu komitetu należy zawiadomić niezwłocznie organ wyborczy, który przyjął zawiadomienie o utworzeniu komitetu, a jeżeli rozwiązanie komitetu nastąpiło po zarejestrowaniu kandydatów, należy zawiadomić również właściwą terytorialną komisję wyborczą.

Państwowa Komisja Wyborcza jednocześnie informuje, że zgodnie z art. 203b Ordynacji ilekroć przepisy wymagają podania numeru PESEL, wymóg ten, w odniesieniu do wyborców – obywateli Unii Europejskiej niebędących obywatelami polskimi, może zostać spełniony również przez podanie numeru paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej: *Stefan J. Jaworski*